PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I. NAD.
Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807
Rokopisi se ne vračajo.
OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93-807
CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 40 lir, finančni in pravni 60 lir, osmrtnice 70 lir.
NAROČNINA
Cona A: mesečna 240, četrtletna 700, polletna 1300, celoletna 2400 lir; Cona B: 144, 414, 792, 1440 jugolir; FLRJ: 55, 165, 330, 650 din.
Čekovni račun na ime «Ljudska založba»: Trst 11-5156; Reka 45-301; Ljubljana «Primorski dnevnik» — uprava 60-4045-34.

Leto III - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din | TRST sobota, 15. novembra 1947 | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | Štev. 747

Novo kulturno nasilje

Truman proti Cankarju

Kakor strela z jasnega je treščilo med slovensko tržaško javnost: v tržaškem radiu ni mesta za Cankarja.

Umetnik, ki so mu pred skoro pol stoletjem ljubljanski klerikalni filistri skoro v celoti požgali prvo izdajo pesmi «Erotiko», in ki zaradi svoje umetnosti spada med velikane svetovne književnosti, v Trstu — pod anglo-ameriško vojaško upravo — nima dostopa v tržaški radio.

Cankar, čigar umotvori so prevedeni v vse kulturne jezike in celo v esperanto, mora v tržaškem radiu molčati. Osebe njegovega umetniškega sveta — tragično žive in prepojene s krvjo in znojem trpečega človeštva — so znanci iz naega vsakdanjega življenja, in njihov svet je naš svet. A ta svet spada med prepovedana področja anglo-ameriške cenzure na tržaškem radiu, ker glas tržaškega radia ni glas trepenečih po resnici in pravici, ampak hripav glas grabežnih po oblasti in gospodovanju.

Vi, ki vam politična in srčna naivnost še vedno zastirata pogled na stvarnost, zamislite se za trenutek nad tem kulturnim nasiljem in skušajte izločiti pohlepnega krokodila, ki se skriva za donečimi frazami štirih (štirih!) svoboščin, in ki se vanje odeva edino zveličavna demokracija Trumanovega naука.

Kulturna svoboda anglo-ameriškega radia se glasi: Cankarja nikoli! «Ta veseli dan ali Matiček se ženi», kadar hočete; tudi vsak dan, če vam je drago; a Cankarja, ki za življenjska tragika ni mogla navdušiti, da bi opeval razkošno brezdelje raznih kraljev jekla, petroleja, premoga, žvelnega gumija itd., Cankarja ne: njegova umetniška legitimacija je neveljavna.

Kljub upravičenemu ogorčenju nas ta ponovni dokaz kulturnega nasilja ne preseneča: mirno in odločno stojimo na svojih tleh.

Trumanov nauk, čigar žrtev je postal danes Ivan Cankar, je posledica krčevite obrambe zgodovinsko sicer mladih a že ostarelih privilegiranih krogov v sodobni družbi, tik pred svojim koncem; kulturno nasilje nad Cankarjem, nasilje, ki ga naše ljudstvo smatra za nasilje nad svojo kulturno svobodo, je prehodnega značaja; odločna borba tukajšnjega tako slovenskega kot hrvaškega in italijanskega demokratičnega prebivalstva pa bo tudi Ivanu Cankarju znala priboriti umetniško domovinsko pravico na svobodnem tržaškem ozemlju in prav tako tudi v tržaškem radiu.

ITALIJANSKO LJUDSTVO OBRAČUNAVA S FAŠISTI

Protestna zborovanja po vsej Italiji se nadaljujejo - Tiskarski delavci v Rimu odklonili tiskanje desničarskega lista „Il Mattino d'Italia" - Možnost preosnove vlade

Rim, 14. — Protestna zborovanja proti fašističnim izzivanjem so se nadaljevala po vseh mestih Italije.

V Genovi, Turinu, Firencah in Como so proglasili protestno stavko. V Livornu je ogromna množica demonstrantov zažgala na ulicah večje količine reakcionarnih listov. Razdejali so tudi sedež liberalne stranke in Uomo qualunque. V Vasere so razdejali sedež stranke MSI, enako tudi v Como in Aosti.

V Sesto San Giovanni blizu Milana je bil preteklo noč napaden in ranjen 27-letni član komunistične stranke Dario Grassi. Ljudstvo je znova odločno nastopilo in razdejalo prostore gibanja MSI.

Kakor smo že poročali, so v pokrajinah Bari in Lecce proglasili splošno stavko, da podprejo zahteve poljedelskih delavcev. Splošna stavka pa je zadobila tudi značaj protesta proti De Gasperijevi vladi. Aretirali so več sindikalnih organizatorjev in policija je na več krajih napadla demonstrante. Na vse te provokacije so delavci odgovorili z enako odločnostjo, kakor je v drugih mestih Italije ljudstvo odgovorilo na fašistične napade. V raznih krajih so kmetje blokirali ceste.

Sinoči se je zaključilo delo centralnega komiteta KPI, ki je sprejel resolucijo, ki jo bodo objavili v nedeljo. V resoluciji izjavlja KP med drugim, da pristane na pobudo za volivni blok levičarskih strank, kakor ga je predlagala Nennijeva socialistična stranka.

Danes so imeli voditelji socialistične, komunistične, republikanske, Saragatove in demokraburistične parlamentarne skupine sestanek. O tem niso objavili nobenega poročila, list «La Repubblica» pa piše, da so preučili položaj, ki je nastal po zadnjih dogodkih in možnost pomirjenja s sestavo vlade široke demokratične unije s predsednikom, ki bi nudil zadostna jamstva nepristranosti. Poročajo tudi, da bo Nenni imel razgovor z bivšim ministrskim predsednikom Orlandom.

Iz Milana poročajo, da je danes popoldne prišlo do eksplozije v smodnišnici pri Bresciji. Bilo je 5 mrtvih in več ranjenih. Eksplozije so se ponavljale, tako da ni bilo mogoče začeti takoj z reševalno akcijo.

V zadnjem hipu poročajo, da so delavci proglasili protestne stavke in priredili zborovanja tudi v Palermu, Veroni, Aleksandriji, Vercelli, Bielli, Cremoni in drugod. Povsod je razjarjena množica razdejala sedeže fašističnih organizacij.

Danes popoldne so se sestali glavni odbori rimskih sindikatov in notranje komisije. Izglasovali so dnevni red, s katerim zahtevajo, naj se fašističnemu in neodvisnemu tisku prepreči potvarjanje resnice. Če vlada ne bo nastopila v tem smislu, bodo delavci uporabili vsa sredstva, da bo italijanskemu ljudstvu zajamčena demokratična svoboda.

Proti tej resoluciji so glasovali demokristjani. Zato je predstavnik grafikov izjavil, da rimski tiskarji ne bodo tiskali desničarskega lista «Il Mattino d'Italia», ki se po zadnjih dogodkih v Milanu tiska v Rimu. Zato ta list ne bo izšel. Enaka usoda bo doletela vse tiste liste, ki ne bodo objavili resolucije, ki je bila izglasovana na zadnjem kongresu grafikov v Genovi.

Angloameriška sabotaža v romunski industriji

Bukarešta, 14. — List «Romania libera» nadaljuje z objavami podatkov o sabotaži angloameriškega kapitala v romunski petrolejski industriji in piše med drugim, da so angloameriške družbe «Astra-Romana», «Unirea» in «Steaua» prodajale na črni borzi petrolejska ležišča in sabotirale proizvodnjo. Romunska država in njeno gospodarstvo sta utrpela veliko škodo zaradi neizkoriščanja materiala in petrolejskih ležišč. List navaja nato razne primere sabotaže in poroča, da so angloameriške družbe razen tega zaposlile veliko število kompromitiranih upravnih uradnikov. Ti vohuni imajo nalogo zmanjšati proizvodnjo poslužujoč se sabotaže, korupcije in neizvajanja vladnih odlokov.

Dulles se poteguje za zapadni blok

Washington, 14. — John Dulles, član ameriške delegacije pri OZN je v komisiji senata za zunanje zadeve priporočal odpravo vseh gospodarskih in finančnih ovir, ki obstojajo v večini evropskih zapadnih držav. Poleg povišanja nemške produkcije se je Dulles izjavil za mednarodno nadzorstvo Porurja in za sklenitev dogovora med ZDA, Anglijo in Francijo, ki naj traja 40 let in ki naj stopi v veljavo, če bo Sovjetska zveza odklonila podpis pogodbe štirih velesil.

30.000 evropskih delavcev za britonske premogovnike

London, 14. — Na podlagi načrta, ki ga je prejel izvršilni odbor sindikata rudarjev, bodo v prihodnjih 12 mesecih najeli v Evropi 30.000 delavcev za premogovnike.

O trgovinskih pogajanjih med FLRJ in Italijo

Rim, 14. Na današnji seji vlade sta zunanji minister Sforza in minister za zunanjo trgovino poročala o jugoslovansko-italijanskem trgovinskem dogovoru. Ministrski svet je pooblastil zunanjega ministra, da podpiše ta dogovor, ki bo nato predložen v odobritev konstituanti.

Delavci v ČSR zahtevajo hitro rešitev slovaške krize

Praga, 14. — Vladni predsednik Gottwald dobiva vedno nova pisma in brzojavke iz vseh krajev ČSR, s katerimi zahtevajo tovarniški odbori in sindikalne organizacije, naj se podvzamejo odločni ukrepi za rešitev krize in vzpostavitev reda na Slovaškem. V brzojavkah se predvsem izraža želja, naj bodo v novem svetu komisarjev ljudje, ki so zvesti ideji enotnosti države, ki delajo za nagel razvoj gospodarstva in za likvidacijo protidržavnih organizacij.

Minister za narodno obrambo Svoboda je izjavil, da so bile vse tolpe banderovcev na Češkoslovaškem ozemlju likvidirane.

Francosko-poljska pogajanja za zavezniško pogodbo

Varšava, 14. — Predstavnik vlade je izjavil, da je zunanji minister izrazil upanje, da bo v kratkem prišlo do političnega dogovora s Francijo na podlagi poljskih predlogov. Glavna težkoča je v tem, da francoska vlada odklanja, da bi medsebojna pomoč obeh držav v primeru nemškega napada morala nastopiti takoj

Pred novo krizo francoske vlade

Stavka v Marseilleu se nadaljuje - Pogreba žrtve fašističnega napada se je udeležila ogromna množica - Reakcionarji točijo solze za vohuni, ki so v ameriški službi

Pariz, 14. — Francoski tisk in javno mnenje prihajajo do prepričanja, da se je Ramadierova preosnovana vlada preživela. Tudi sami vladni krogi uvidevajo, da se morajo umakniti. Tako objavlja list «Ce Matin» članek z naslovom: «Ramadier je odločen odstopiti svoje mesto, da se osnuje vlada javne blaginje». Seveda te vlade ne bo mogel več voditi Ramadier, ker je njegov politični in parlamentarni krog premajhen. List omenja, da računa desnica na De Gaulla, kateremu naj bi pomagal vladati Reynaudi. V poštev prihaja celo Blum. Ramadier bo prihodnji teden sklical najvažnejše politične osebnosti, ki bi prišle v poštev za sodelovanje v vladi «javne blaginje».

List «France Soir» objavlja izjavo predsednika parlamentarne skupine MRP, ki je potrdil, da se vodijo pogajanja za ustanovitev stabilnejše vlade in da je mogoče, da bo prišlo že zadnje dni prihodnjega tedna do vladne krize.

Vlada je imela danes sejo in določila nov minimum mezd. V ta namen se bo posvetovala z delavskimi organizacijami in z delodajalci. Vlada hoče tudi znižati cene poljedelskim, ter prilagoditi tržne cene industrijskim izdelkom. Hkrati pa je sklenila povišanje tarif plinu in električnemu toku za 45%, železniške tarife za prevoz blaga za 28% in tarife na pariški podzemski železnici za 25%. Glede dogodkov v Marseillu ni podala še nobenega uradnega poročila.

Iz Marseilla poročajo, da so pristaniški delavci in mornarji sklenili, da bodo nadaljevali stavko. Danes so se v sprevodu podali na sedež pomorske uprave ter predložili svoje zahteve. Delo v pristanišču je popolnoma paralizirano, tako da ni odplula niti priplula nobena ladja. Stavka se je razširila še na nameščence tekstilne industrije in plinarn. Prav tako stavkajo tudi pristaniški delavci in mornarji v Setu.

V raju

V prisotnosti ogromne množice, ki se je zbrala na povabilo komunistične stranke, je bil pogreb ubitega kovinarja Voulanta. Med pogrebom je počivalo vse delo v trgovinah, prenehal je tudi promet cestne železnice in avtobusov. Prišlo ni do nobenega incidenta. V zvezi s tem piše «Humanité», da se zdi, da dejstvo, če umre delavec pod udarcem uslužbencev notranjega ministra ali policijskega prefekta, če degolisti pobijejo v Marseillu mladeniča, polnega idealov in poguma, še ni vredno, da bi ta stvar koga presunila. «Humanité» pravi nasprotnikom dobesedno: «Ohranite svoje solze za ameriške vohune, katere so njihovi demokratični narodi zalotili na izdajstvu in kaznovali».

Zaradi kritičnega gospodarskega in finančnega položaja v Franciji je nastala med malimi varčevalci panika. V strahu, da bodo izgubili svoje prihranke, so pričeli že v septembru dvigati iz bančnih in hranilnih zavodov svoje vloge. Tako so dvignili že samo v septembru nad 1 milijardo in 100 milijonov frankov. Glede na dogodke pri zadnjem zasedanju odbora Glavnega udruženja dela naměrava njegov tajnik Jouhaux podati ostavko.

V Le Havru je vlada razpustila občinski svet in bo določila v kratkem nove volitve.

Francoski frank v Posarju

Pariz, 14. — Francoska zbornica je danes popoldne preučila zakonski osnutek glede uvedbe francoskega franka v Posarju. Za poročevalcem osnutka je posegel v debato komunistični poslanec Lecoeur, bivši državni podtajnik. Izjavil je, da ne gre v predloženem vprašanju toliko za tehnično stran kakor za politični problem in je opozoril vlado, da se zopetna gospodarska aneksija Posarja ne sme izvesti brez pravilne rešitve porurskega vprašanja, kajti Francija mora voditi francosko in ne ameriško politiko. Ko je Lecoeur očital vladi, da hlapčevsko izvaja Trumanovo voljo, je nastal v zbornici velik hrup. Posebno se je čutil prizadetega zunanji minister Bidault, ki je opravičeval stališče vlade. Proti Lecoerju, ki je v imenu komunistične skupine izjavil, da bo glasovala proti osnutku, je nastopil tudi minister za gospodarstvo Moch. Končno je zbornica izglasovala zakonski osnutek, na podlagi katerega je dobila vlada pooblastilo, da uvede v Posarju kot edino zakonito valuto francoski frank.

Kje je vzrok Daltonove ostavke

London, 14. — Ostavko angleškega finančnega ministra Daltona spravljajo v zvezo s tem, da je Dalton dopisniku nekega londonskega lista sporočil vsebino izrednega proračuna eno uro, preden ga je vlada potom njega predložila parlamentu. Daltonovi nasprotniki pa zatrjujejo, da njegov odstop soupada z neuspehom od njega uvedene finančne politike. Daltonu očitajo, da je že od leta 1945 uvedel politiko razširjenja kreditov, kateri so očitali kritiki, da je celo v nasprotju z določbami sedanje ustave. Morda ni naključje, da je postal Daltonov naslednik Cripps, ki je bil največji nasprotnik Daltonove finančne politike. Angleški politični krogi kakor tudi tisk pa priznavajo sposobnosti odstopivšega finančnega ministra .Churchill je zaradi tega dogodka napovedal, da bo v zbornici zahteval, naj posebna komisija preišče vzroke Daltonovega odstopa.

Kljub Crippsovemu nasprotovanju Daltonovi finančni politiki so zborniční krogi mnenja, da Cripps nima namena spremeniti predloženih finančnih ukrepov.

Kolera v Egiptu pojema

Kairo, 14. — Prvikrat po 12. oktobru navaja dnevno poročilo ministrstva za higieno manj nego 100 smrti zaradi kolere. Od 22. septembra znaša skupno število uradno registriranih primerov bolezni 22 tisoč 545. Vendar pa je pravo število mnogo večje, ker kmečko prebivalstvo ne prijavlja vedno primerov bolezni in smrti.

ZDA PODPIRAJO FRANCA

Ogorčeni protesti ameriških demokratičnih množic - Položaj v Koreji podoben grškemu - Palestinsko vprašanje - Delovanje imperialistov proti OZN

New York, 14. — Zadržanje ameriške delegacije v politični komisiji OZN glede španskega vprašanja je naletelo v ameriških demokratičnih množicah na odpor. Javno mnenje protestira proti ameriški politiki, ki podpira Francov režim. Besede ameriškega delegata, «da prevladuje mnenje, da Franco ni nevaren in da zaradi tega ni potrebno likvidirati njegovega režima» so izzvale v ZDA ogorčene proteste. Veterani bivše brigade «Abraham Lincoln», ki so se borili v Španiji ob strani republikancev, so pri voditelju ameriške delegacije Austinu protestirali zaradi te izjave ameriškega delegata, ki je skupno s fašistično Argentino branil Franca. Bivši španski bojevniki zahtevajo energične gospodarske sankcije proti Francovi Španiji in moralno ter materialno podporo republikanskemu španskemu gibanju.

Glavna skupščina je sprejela v vprašanju Koreje od politične in varnostne komisije predložen predlog za ustanovitev posebne komisije, ki bo imela nalogo nadzorovati prihodnje volitve v Koreji. V debati je Gromiko obtožil ZDA, da hočejo podvreči Korejo pritisku ameriških monopolistov in vztrajal na tem, da se morajo umakniti zasedbene čete še pred pričetkom volitev, ker le na tak način bodo svobodne. Sovjetska zveza in Ukrajina sta odklonili sodelovanje v komisiji. Ob zaključku debate je govoril tudi jugoslovanski delegat dr. Bebler in poudaril, da je položaj v Koreji podoben grškemu, ker vladajo v obeh deželah «kvislingi».

V pododboru komisije za Palestino je podal angleški delegat Cadogan izjavo, da bodo angleške čete zapustile Palestino najkasneje 1. avgusta 1948, da pa med tem časom ne bodo prevzele nadzorstva za izvršitev načrta o razdelitvi Palestine, razen če bodo Arabci in Židje sporazumni. Nadalje je dejal, da si Anglija pridrži pravico prenehati z izvajanjem mandata nad Palestino in ukiniti angleško civilno upravo, če bo prišlo do tega, da glavna skupščina ne bo mogla najti nobene rešitve, ki bi bila sprejemljiva tako za Židе kot za Arabce. Isto tako bodo angleške čete v prehodni dobi vzdrževale red samo v onih pokrajinah, iz katerih se še ne bodo umaknile. Končno je poudaril, da angleške oblasti ne bodo prevzele odgovornosti za upravo in vzdrževanje reda, če bo komisija OZN hotela izvesti rešitev palestinskega vprašanja s silo.

Med tem je pododbor za Palestino sklenil, da bo posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov petih malih držav po navodilih glavne skupščine in s pristankom Varnostnega sveta polagoma prevzela oblast. Angleži bodo najprej izpraznili pristanišče Tel-Aviv, kjer bo OZN lahko izkrcala potreben material za oborožitev policijskih sil, ki bodo skrbele za red.

Iz Haife poročajo, da so bili tam ubiti trije, v Tel Avivu pa dva angleška vojaka. Prav tako so v Jeruzalemu napadli teroristi Angleže, pri čemer so bili trije ubiti, več pa ranjenih.

Ameriški imperialisti tvegajo najši obstoj OZN, kakor da bi popustili v svoji trmoglavosti in nasprotovanju proti Sovjetski zvezi. Tako so s pomočjo volivnega stroja in svojega gospodarskega pritiska v glavni skupščini dosegli z 41 glasovi proti 6 (slovanske države) in pri 6 vzdržanih (arabske države) sklep glede ustanovitve začasne komisije glavne skupščine, ali tako imenovane «male skupščine».

Višinski je o debati poudaril, da bi tozadevni sklep docela zmanjšal ugled Varnostnega sveta. Toda poleg ameriškega in angleškega delegata je podpirala predlog tudi Francija, češ da bo mala skupščina predstavljala pomožen organ glavne skupščine. Na podlagi tega sklepa ima vsaka članica OZN pravico sodelovati v tej komisiji, ki bo imela, kakor znano, nalogo preučiti vprašanja, ki jih glavna skupščina pri zunanjem zasedanju ni rešila, odpraviti nasprotstva; začasna komisija bo imela tudi pravico sklicati izredno zasedanje glavne skupščine, izvesti preiskave, imenovati komisije in predložiti glavni skupščini pročilo. Pri tem se ne bo smela baviti z vprašanji, ki spadajo v pristojnost Varnostnega sveta. Takoj po zaključku sedanjega zasedanja glavne skupščine bo imela svojo prvo sejo.

Brez poljskega premoga Evropa ne izhaja

Washington, 14. — Posebna komisija ameriške zbornice je pod vodstvom republikanskega poslanca Herterja izvedla anketo o evropskem gospodarskem in političnem položaju. V svojem poročilu omenja glede jekla sledeče: Če ne bo 16 držav zmanjšalo svojih tozadevnih zahtev in če se nemška proizvodnja jekla ne bo zvišala, bodo morali ameriški industrijci napraviti težke žrtve, če jih bo sploh mogoče izpeljati. V vprašanju žita pravi poročilo, da je količina živeža, s katerim razpolaga svet, manjša od one iz leta 1939, medtem ko se je prebivalstvo sveta povečalo za 10%. ZDA lahko izvozijo samo 29 milijonov ton žita, potrebe pa znašajo 50 milijonov ton. Nadalje je verjetno, da ZDA ne bodo mogle vzdržati izvoza žita niti v sedanjem ritmu.

Enako težka je preskrba s petrolejem. Poročilo navaja, da se je potrošnja petrolejskih izdelkov povečala za 70% v ZDA, čeprav so nekateri vrelci v vzhodnih predelih ZDA že izčrpani. Zaradi tega smatra poročilo, da je izvoz petroleja v Evropo v prvih mesecih tega leta dosegel najvišjo točko. Končno navaja poročilo stanje premoga in navaja, da bi bilo mogoče pokriti evropski primanjkljaj samo tedaj, če bi Poljska priskočila v letu 1948 na pomoč z 10 milijoni ton premoga. Nasprotno pa bodo države vzhodne Evrope, kakor Poljska in Češkoslovaška izvažale prihodnje leto manj premoga, kakor pa je predvideno.

Eksplozija v Westcottu

London, 14. (AFP) — Danes je v zavodu za tajne poizkuse o rekcijskem pogonu v Westcottu nastala eksplozija, ki je povzročila škodo v vaseh, oddaljenih tudi več kilometrov od kraja. Bili so tudi ranjeni. V zavodu je zaposlena tudi skupina nemških izvedencev.

Namestniki preučujejo dnevni red za konferenco treh

London, 14. — Konferenca namestnikov je tudi danes proučevala načrt dnevnega reda za prihodnjo konferenco zunanjih ministrov. Namestniki so se sporazumeli glede oblike in obsega začasne politične organizacije Nemčije, dalje glede poročila dunajske komisije o mirovni pogodbi z Avstrijo in o tretjem, tako zvanem sovjetskem predlogu o gospodarskih načelih, gospodarski ravni povojne Nemčije in o načrtu za reparacije.

Ameriški Jugoslovani domovini

Beograd, 14. — Jugoslovanski izseljenci v Urugvaju, Čileju in Argentiniji so poslali nove količine blaga svojim družinam v Jugoslavijo in Rdečemu križu. Do sedaj so izseljenci v Argentiniji poslali v Jugoslavijo za 31 milijonov in 100 tisoč dinarjev blaga.

Krajevni odbor južnih Slovanov v Punta Arenas v Čileju je poslal v Jugoslavijo razno blago v vrednosti 1 milijon in 600 tisoč čilskih pezosov.

Izseljenci v Argentiniji so poslali tudi darila za udarnike.

Beograd 14. — Kakor Bolgarija in Jugoslavija, je tudi Albanija odklonila vabilo Beneluxa (Belgije, Nizozemske, Luksemburga) na carinsko konferenco v Bruslju.

Ameriške čete ne bodo uspele uničiti grške demokratične armade

Izjave polk. Shepparda o položaju v Grčiji - Turška manjšina na osvobojenem ozemlju uživa vse pravice

London, 14. — V zvezi s člankom, ki ga je objavil list «Daily Mirror» o grozodejstvih grških monarhofašistov nad grškim demokratičnim prebivalstvom, piše «Daily Worker», da je bil britanski poslanik v Atenah zaradi razburjenosti, ki je nastala v Veliki Britaniji, prisiljen izvesti tako imenovano «anketo» o grozodejstvih grških fašistov. List pravi dalje, da v Atenah priznavajo, da je britanska vlada že zdavnaj vedela za te stvari .Toda šele ko je londonski tisk objavil fotografije o teh zločinih, je bilo britansko zunanje ministrstvo prisiljeno zganiti se.

Bivši vodja britanske delegacije v balkanski komisiji za Grčijo polk. Sheppard je na tiskovni konferenci v New Yorku izjavil, da ameriške čete ne bodo nikoli uspele uničiti grške demokratične armade. Poudaril je tudi, da bo potrebno nujno poslati ameriško ekspedicijsko vojsko v Grčijo, če bo Amerika nadaljevala s sedanjo politiko v Grčiji. Toda, je dejal Sheppard, polovica vseh ameriških sil ne bi mogla poraziti partizanov iz istega vzroka, zaradi katerega niso mogli Britanci poraziti ameriških upornikov pred 150 leti.

Sheppard je tudi dejal, da je na licu mesta vodil preiskavo in ni opazil nobenega sleda o kaki pomoči Sovjetske zveze in Jugoslavije demokratični armadi. Povsod je videl le orožje, ki so ga partizani zaplenili Nemcem, Italijanom in monarhofašistom, dalje orožje britanskega izvora, ki so ga Britanci med vojno pošiljali pristašem odporniškega gibanja.

Sheppard se je večkrat sestal z generalom Markosom in zatrjuje, da bi demokratična vojska takoj prenehala z borbo, če bi v Grčiji sestavili demokratično vlado. Končno je dejal: «Če bi v Ameriki ali v moji domovini Avstraliji vladal tak položaj kakor v Grčiji, bi polovica mladeničev in mladenk šla v gozdove in se borila za svobodo.»

Radio demokratične vojske poroča, da je turška manjšina na osvobojenem ozemlju v Komotini poslala vrhovni komandi demokratične vojske pismo, v katerem se zahvaljuje, da je ta vojska osvobodila turško manjšino monarhofašističnega jarma in jí dovolila iste pravice, kakor jih uživa grško ljudstvo.

Delovanje sindikatov v Romuniji

Bukarešta, 14. — Na kongresu Splošne zveze dela je predsednik Apostol podal poročilo o kulturnem, vzgojnem in umetniškem delovanju romunskih sindikatov, ki imajo 3.400 knjižnic in 1,400.000 knjig. Zveza je do sedaj izdala več knjig v 709.000 izvodih in organizirala 680 tečajev za nepismene, ki jih je obiskovalo 32.000 oseb. V Romuniji imajo 980 sindikalnih zborov, 1.433 gledaliških skupin in 390 folklornih skupin.

Zvišanje obrokov sladkorja v Jugoslaviji

Beograd, 12. — Glede na zadostno proizvodnjo sladkorja in v zvezi s politiko vlade, ki teži za tem, da se poleg svobodne prodaje potrošnikom zagotovijo tudi čim večje količine potrebnih predmetov v zajamčeni preskrbi po nizkih cenah, je vlada odredila povečanje obrokov sladkorja v zajamčeni preskrbi mestnega prebivalstva. Največji obroki znašajo 1500 gr mesečno.

Knjige v ZSSR

Moskva, 11. — Glavna sovjetska knjižna založba poroča, da so v zadnjih 30 letih izdali skupno 873.000 knjig v 11 milijard izvodih.

Knjige socialne, politične in gospodarske vsebine ter razne romane so objavili v 101 jeziku. Marxova, Engelsova, Leninova in Stalinova dela so objavili v 12.571 izdajah v skupnem številu 721 milijonov izvodov.

Obtok knjig, ki so jih izdali v jezikih narodov Sovjetske zveze, je leta 1946. dosegel okoli 99.5 milijonov izvodov.

KRATKE VESTI

MOSKVA. — Grški odpravnik poslov Neophytos je predložil pri zunanjem ministrstvu Sovjetske zveze ratifikacijske listine o mirovni pogodbi z Bolgarijo.

BUDIMPEŠTA. — Madžarska skupščina je odobrila madžarsko-sovjetski dogovor za trgovino in plovbo. Dogovor predvideva zamenjavo blaga v vrednosti 30 milijonov dolarjev do junija 1948.

SOFIJA. — Glavni odbor dijaške zveze je poslal s svojega kongresa vladnemu predsedniku Dimitrovu pismo v imenu 30.000 dijakov, s katerim dijaki obljubljajo, da bodo mobilizirali vse patriotične sile za zgraditev prave ljudske republike in za razširitev znanstvenega delovanja.

VARŠAVA. — —Poljski parlament je soglasno ratificiral mirovno pogodbo z Italijo.

NEW YORK. — Ameriška komunistična stranka je zahtevala od predsednika Trumana, naj odpusti glavnega tožilca Clarka in razpusti odbor, ki raziskuje «protiameriško delovanje».

BEOGRAD. — Jugoslovanski potniški parnik «Partizanka» bo v drugi polovici novembra prvikrat odpotoval iz Splita v Avstralijo. Parnik bo pristal tudi v Haifi in Port Saidu.

LJUBLJANA. — V tem mesecu bo v Ljubljani kongres kmečkih zadrug, ki imajo skupno 18 tisoč ha zemlje.

Kitajska ljudska vojska napreduje na vseh bojiščih

Nanking, 14. — Radio kitajske ljudske vojske je nocoj javil, da je ljudska vojska zavzela mesto Shichiachwang, ki je važno središče v zapadnem Hopeju. Vladna vojska je pri tem zgubila 20.000 mož.

Iz severnega Sansija poročajo, da je bilo v juliju, avgustu in septembru ubitih, ranjenih ali zajetih 282.000 kuomintangovih vojakov. Veliko število vladnih vojakov je prešlo v vrste demokratične vojske. Demokratična vojska napreduje na vseh bojiščih.

Na vsem svobodnem ozemlju Kitajske se izvaja agrarna reforma. 60 milijonov kmetov je že prejelo zemljo.

Vladni minister za obrambo je izjavil, da je splošni vojaški položaj še vedno neugoden za vladne čete. Dejal je, da je sedaj glavna fronta v dolini reke Yang Tse. Zunanje ministrstvo nankinške vlade izjavlja, da bodo ameriške čete ostale na Kitajskem, dokler bosta obe vladi smatrali to za potrebno.

Neki predstavnik osvobojenega ozemlja je izjavil da je to nov dokaz Čangkajškovega izdajstva, kakor tudi dokaz ameriških imperialističnih namenov, da za dolgo časa ostane na Kitajskem. Kitajski tisk poroča da bo novo posojilo, za katero se pogajajo, znašalo 1 milijardo dolarjev. Kot pogoj zahtevajo Američani od Čangkajškove vlade, naj se odpove pravici veta na mirovni konferenci z Japonsko.

Udeleženci varšavske konference

JURIJ GHEORGHIU-DEJ — *Predsednik Višjega sveta za narodno gospodarstvo, poslanec v parlamentu, tajnik romunske komunistične stranke. Je delavec, rojen v delavski družini in šele mu je bilo komaj nekaj nad 20 let, je postal eden izmed sindikalnih voditeljev romunskih železničarjev. Njegovo ime je ostalo za vedno vezano na velико stavko v Grivitzi, ko so vladne čete napadle, obstreljevale s strojnicami in pobile na tisoče delavcev. (Bil je tedaj predsednik vlade Julius Maniu, ki se je te dni na procesu pred ljudskim sodiščem bahal s svojo demokratičnostjo). Tedaj je obležalo na kraju 400 grozno izmrcvarjenih mrličev in na tisoče ranjenih. Deja so tedaj aretirali in je prestal 11 let ječe v majhni celici, kjer je bil tako strogo ločen od sveta, da je moral govoriti sam s seboj, da ne bi pozabil svojega jezika. Neka mednarodna divizija v Španiji je bila imenovana po njem. (druga po Ani Pauker-levi).*

Na pariški mirovni konferenci je bil šef romunske delegacije. Sam Bidault ga je občudoval, ker ga je živo presenetil ta delavec, ki je govoril lepo francosko in ki je znal tako uspešno braniti interese svoje domovine.

Zadruge v Istri

Pulj 14. — *Od osvoboditve do sedaj so v Istri dosegli večje uspehe na zadružnem področju. Pod fašističnim režimom ni v Istri obstajal noben zadružni sistem, ker kmečke zadruge niso imele možnosti delati v korist ljudskih množic. Po vojni so se začele ustanavljati prve zadruge. Največ zadrug na področju Opatije in največje uspehe so dosegli na področju Vodnjana, kjer je 80% prebivalstva vpisano v zadrugah. Vodnjanska zadruga kredit 45 milijonov dolarjev.*

Nagradni natečaj „Primorskega dnevnika"

Zaključek 22. t. m.

Spodaj prinašamo ponovno naslove člankov, ki smo jih priobčili v «Tednu demokratičnega tiska», da čitatelji «Primorskega dnevnika» izrečejo, kateri članki so jim najbolj všeč v skupinah «politični», «gospodarski» in «kulturni». Kakor smo že poročali, bo iz posameznih skupin udeležencev tekmovanja, ki bodo pri presoji posameznega članka kot najboljšega, najštevilčnejše izžrebano nekaj tekmovalcev, ki bodo prejeli bogate nagrade. To velja za vsako skupino člankov: «politični», «gospodarski», «kulturni». Prav tako bo izžreban en tekmovalec iz skupine, ki bo najštevilčnejša pri presoji, katera številka, ki je izšla v «Tednu demokratičnega tiska» je najboljša.

Naslove člankov prinašamo še enkrat iz dveh vzrokov: Ker smo prejeli s terena mnogo prošenj, da to storimo in ker želimo opozoriti na tekmovanje vse tiste, ki niso imeli namena tekmovati.

Ni dovolj namreč podpirati in dati svoj «obulus» za ljudski tisk. Treba je tudi sodelovati z uredništvi, da bo tako naš tisk vedno bolj vreden svoje oznake: ljudski.

Zato želimo, da množične organizacije na svojih sestankih opozore vse, da bo imel naš natečaj čim več uspeha, da bo naš «Primorski dnevnik» vedno boljši.

ČLANKI ZA NATEČAJ

1. t. m.: *«Odmevi fašizma na šolskem področju» (pol.); «Tarifna konferenca v Pragi» (gosp.).*
2. t. m.: *«Naš tisk v vsako slovensko in hrvaško hišo» (pol.); «Skof Santin in slovanska duhovščina» (pol.); «Italijani o nas» (kult.); «Naše gledališče že dve leti ovirajo pri delu» (kult.); «Radio v službi človeštva» (kult.); «Borba Primorcev za pevsko kulturo» (kult.).*
4. t. m.: *«Kdo ustvarja železni zastor?» (pol.); «Socialno zavarovanje naj bo v korist zavarovancem» (gosp.); «Obmejni sprehodi pod Medano v Brdih» (gosp.).*
5. t. t.: *«Tavanje» (pol.); «Trst ali Benetke» (gosp.); «Santinovi misijoni» (pol.); «Kulturna konvencija med Jugoslavijo in Madžarsko» (kult.); «Kako nastane naš ‚Primorski dnevnik'» (kult.); «Podpirajmo ljudski tisk!» (pol.); «Sodelujte v Dnevniku s članki in dopisi!» (kult.).*
6. t. m.: *«Le lepe besede...» (pol.); «Razvoj sovjetskega gospodarstva» (gosp.).*
7. t. m.: *«Mogočna Sovjetska zveza — branik miru in demokracije» (pol.); «Načrtno gospodarstvo plod oktobrske revolucije» (gosp.); «Lenin in Stalin» (pol.); «Oktobrska revolucija in znanost» (kult.); «Vprašanje prometne povezave z zaledjem pred rešitvijo» (gosp.).*
8. t. m.: *«Sovjetska trgovinska mornarica» (gosp.).*
9. t. m.: *«O smeri kmetovanja na STO-ju» (gosp.); «Skop je naš Kras» (gosp.); «Vso pomoč našemu tisku» (pol.); «V znamenju borbe za svoboden razvoj mladine» (pol.); «Cerkveni spor v Riomanjih» (kult.).*

POHITITE!

Natečaj bo zaključen 22. t. m.— Dne 23. t. m. pa bomo v «Primorskem dnevniku» objavili izide natečaja ter imena izžrebancev.

Za natečaj vlada veliko zanimanje. Prejeli smo že številne ocene. Zamudniki, pohitite!

UREDNIŠTVO «PRIMORSKEGA DNEVNIKA»

TRŽAŠKI DNEVNIK

Odkritje spomenika padlim za svobodo

V nedeljo 16. t. m. ob 14. uri bo v Sv. Križu pri Trstu odkritje spomenika padlim za svobodo.

Govorila bosta tovariš Gombač in tovariš Petronio.

Zveza primorski partizanov vabi demokratično ljudstvo bližnjih vasi in mesta k udeležitvi.

ZVU odklonila dvorano za ustanovni kongres ZAM za STO

Ustanovni kongres Zveze antifašistične mladine je pred vrati. Med tolikimi drugimi pripravami je ZAM te dni zaprosila tudi urad «Special Service» za dvorano, kjer naj bi bil ustanovni kongres. Vložila je prošnjo za eno izmed dvoran, ki jih je rekvirirala angloameriška vojska, in sicer za dvorano «Excelsior» ali pa za «Nazionale».

Kdo naj bi si mislil, da je angloameriškim vojakom, ki jim ne manjka zabavišč in zabave, tako težko odpovedati se dvorani, ki naj bi enkrat služila tudi v druge, koristnejše in življenjske probleme, kot je zabava.

Vendar pa ni tako — vsaj pri zaveznikih ne — kajti «Special Service» je prošnjo ZAM takoj odločno odbil. Na upravičeno zahtevo po vzrokih odklonitve, pa je oficir vzrojil in zastopnikom ZAM med drugim podal tudi tole obrazložitev: «Nemogoče! Razumete, ali ne razumete!? Okej!»

Ta nova odklonitev s strani ZVU pa jasno, da ni zlomila volje in odločnosti antifašistične mladine v borbi za obrambo svojih pravic. Razjasnila je samo odnos, ki ga ima do nje ZVU. Poglobila pa je njeno delavnost proti vsem tistim, ki jo hočejo še dalje držati v verigah zatiranja in izkoriščanja.

Policijsko - zavezniški teror v Borštu

V torek 11. t. m. okoli 11. ure zvečer so civilni policisti pričeli v Borštu razbijati po kmečkih stanovanjih. Tako so obiskali tudi Zobca Antona, stanujočega na št. 13, družino Lovrenc, družino Kosmač in Petarosevo Karlino. Kakor obsedeni so kričali, da jim morajo odpreti. Prestašeni ljudje, ki so v prvem trenutku mislili, da imajo opraviti z kakšno razbojniško drhaljo, boječ se za svoje življenje in imetje, jim seveda niso odprli. Da bi nikoli tega ne storili! Za policisti so pridrveli na oklopnem avtomobilu še angleški vojaki, ki jih je vodil neki oficir, nakar so skupno s policisti tokli po vratih ter grozili, da jih bodo razbili, če jim ne odprejo. Ko so jim odprli, so brez pojasnila in brez dovoljenja — če so ga sploh imeli — prebrskali in premetali stanovanja.

Ljudje pravijo, da je bilo, kakor za časa, ko so fašisti v družbi z SSovci teroризirali naše ljudstvo. Isti način postopanja, ista brutalnost ter isti od sovraštva spačeni obrazi.

Prebivalci Borštа zahtevajo od ZVU pojasnila za tako postopanje in se sprašujejo, če je to zahvala za nesebično borbo proti nacifašizmu, ki so jo z ostalim primorskim narodom vodili skupno z našimi zavezniki. Dalje zahtevajo, da kaznuje krivce ter ukrene, da se taki primeri ne bodo več dogajali.

«Tajinstveni avto 1100»

Pred nekaj dnevi je «Voce libera» pisala, da je neki tajinstveni avto znamke 1100 črne barve trosil po mestu neke letake.

Včeraj zjutraj ob 11. uri sta se peljala proti Miljam v avtu take vrste tovariša Destradi in Rizzotti od Enotnih sindikatov. Pri Sv. Soboti so ju civilni policaj ustavili in peljali na tamošnjo policijsko postajo. Prva stvar, ki sta jo tovariša opazila, je bila ta, da so tam ravno brali «Voce libera». Sef policije ju je izpraševal, nato pa poslal v spremstvu oboroženega civilnega policaja na glavno policijsko postajo v Trstu. Tu so jih izpraševali do 15.30 in izpustili. Preden so jih izpustili, pa so zahtevali, da bi podpisala izjavo, da ne bosta nikoli več šla s tem avtom iz mesta. Tovariša sta to neupravičeno zahtevo odločno odbila.

Kakor vse kaže, se torej ravna policija po pisanju «Voce libera» in ni zato prav nič čudnega, če je tedaj tako «nepristranska». Svetovali pa bi ji, naj bi bila drugič bolj previdna, preden bi ustavljali ljudi, ki morajo hoditi po svojih poslih.

Žene na volitve

da bo izveden program SIAU - program naše bodočnosti in našega napredka

Pred kratkim je bila v dvorani krožka «Tomažič» konferenca vseh tržaških aktivistk, ki delajo v okviru ASIZZ. Te konference so se udeležili celotni okrajni in vsi sektorski odbori ter tajnice terenskih odborov, skupno 300 žena aktivistk. Polnoštevilno so prišle zlasti žene z Opčin, iz Milj in Nabrežine ter so lahko za vzgled vsem onim, ki se iz kakršnega koli razloga niso udeležile konference.

Tov. Carletta je podala politični referat v italijanščini, tov. Mara Samsa pa v slovenščini. Tov. Nadja je govorila o organizacijskem vprašanju ter poudarila pomen volitev v terenske odbore, ki bodo v bližnjih dneh.

Volitve v terenske odbore bodo ponovna manifestacija demokratičnosti naših žena, ki si bodo same izmed svojih najboljših izvolile na podlagi tajnih in demokratičnih volitev svoje vodstvo. Dokazale bodo vsem nasprotnikom visoko politično zavest naših žena, ki predstavljajo močno politično silo, ki ima in bo morala imeti vpliv na demokratizacijo javnega življenja v Trstu ter zlasti na reorganizacijo vse javne uprave. Važen korak, ki ga je napravila ASIZZ k razširitvi demokratične fronte, pa se kaže prav v tem, da bodo smele voliti tudi one žene, ki še doslej niso vključene v naše napredne organizacije. S tem je hotela demokratična fronta žena doseči, da se pritegnejo k skupnemu reševanju perečih vprašanj prav vse žene ne glede na njihovo politično prepričanje, ker le tako bodo lahko naši terenski in preko njih okrajni, mestni in glavni odbor poznali vse socialne, gospodarske in s tem tudi politične probleme najširših slojev tržaškega prebivalstva. Obenem pa pomeni ta korak tudi velik prispevek žene k pomiritvi duhov na STO-ju in k odstranjevanju šovinizma, ki ga nasprotne stranke vcepljajo v miselnost nekaterih Tržačanov ter tako odvračajo delovne množice od reševanja konkretnih vprašanj.

Tako se je začela s to konferenco po vseh okrajih in zlasti po naših terenskih odborih predvolivna borba. Naše žene se pripravljajo na te svoje volitve, pripravljajo se na nje s podvojenim delom. Na sedežih naših odborov srečuješ zaskrbljene obraze, ki sprašujejo kako sestaviti kandidatne liste, ker morajo biti na njih one žene, ki so največ prispevale za našo stvar.

Kot je bila pot demokratičnih žena v borbi za enakopravnost v pravkar minuli vojni pod združevanja vseh narodovih sil za en sam udarec proti fašizmu, tako se bo naša žena tudi sedaj zavzela za pravilno in dosledno politično pot, za družitev vseh demokratičnih sil in se borila za politično gospodarsko in socialno neodvisnost STO-ja. Tako bo v celoti izvajala program SIAU, ki je program vseh naprednih ljudskih sil. Korak k temu pa bodo dobro izvedene volitve na naših terenskih odborih.

Demokratične žene Trsta pozdravljajo „dan prijateljev miru"

Mednarodna demokratična zveza žena je v Parizu organizirala za 10. in 11. november «dan prijateljev miru», katerega so se udeležile delegatke iz vseh okrajev in province Francije ter zastopnice žena različnih demokratičnih strank, ki so včlanjene v tej zvezi.

Demokratične žene Trsta so poslale ob tej priliki svoje pozdrave odboru «prijateljev miru» in izjavile, da bodo z vsemi silami podpirale delovanje in cilje, ki jih zasleduje, ter pripomogle k utrditvi miru» in izjavile, da bodo z vsemi silami podpirale delovanje in cilje, ki jih zasleduje, ter pripomogle k utrditvi miru in demokracije v svetu. S tem so se demokratične žene Trsta pridružile veliki svetovni akciji za mir, ki ga skuša mednarodna reakcija okrniti.

Sestanek na uradu za delo zaradi odpustov delavcev

Spričo odpuščanja delavcev se med delavstvom vedno bolj širi nezadovoljstvo, hkrati pa zahteva, da se to odpuščanje preneha. Delavci tudi zahtevajo, da se sprejmejo odpuščeni tovariši zopet na delo. Kar je pri tem najbolj krivično je to, da odpuščajo delavce, ki imajo največ let službe. Da je bilo odpuščanje delavcev popolnoma neupravičeno, dokazuje tudi primer podjetja «Alabarda», kjer so hoteli že predvčerajšnjim prisiliti ostale delavce, da bi delali nadure.

Na zahtevo sindikalnih organizacij bo danes ob 10. uri na uradu za delo pri ZVU sestanek med sindikati in delodajalci, ki so odpustili delavce.

Z bombo so razbili časopisni paviljon

Sinoči malo pred 23. uro so neznanci podtaknili steklenico s tritolom pod paviljon za prodajo časopisov, ki stoji na zgornjem delu Šentjakobskega trga. Huda eksplozija je paviljon popolnoma uničila. Človeških žrtev ni bilo.

Takoj po eksploziji so videli ljudje nekaj sumljivih tipov, ki so bežali po ulici Del Rivo proti Garibaldijevem trgu, ter so bili brez dvoma atentatorji.

Stalna potuha, ki jo dobivajo šovinisti, jim je že tako dvignila greben, da so začeli izzivati z bombami tudi že po delavskih rajonih, kakor pred dvema dnevoma v krožku «Čermelj» in sedaj pri Sv. Jakobu. In to se je lahko zgodilo, čeprav sta v bližini kar dve policijski vojašnici. Ali bo moralo res ljudstvo samo napraviti red?

Razstava najboljših stenčasov v dvorani tiskarjev

Ocenitev najboljših stenčasov

V okviru Tedna demokratičnega tiska so aktivno z dopisovanjem na stenčase sodelovale tudi najširše množice, od delavstva, preko kmečkega prebivalstva do inteligence. V ta namen sta bili organizirani dve razstavi v kulturnem krožku Tomažiča in Skamperla. Na teh razstavah je ocenjevalna komisija izbrala in nagradila najboljše stenčase, in sicer:

II. rajon: *1. nagrada: stenčas tovarne Dreher in Arzenala; 2. nagrada: Sv. Vida in Sv. Justa; 3. nagrada: SIAU in pionirjev. Pohvaljena pa sta bila stenčasa primorskih partizanov in mladine.*

III. rajon. *1. nagrada: stenčas ladjedelnice Sv. Marka; 2. nagrada: kulturnega društva Cebulec; 3. nagrada: kulturnega društva Marušič. Pohvaljen je bil stenčas tovarne Modiano. Poleg teh stenčasov pa so bili v dvorani tiskarjev razstavljeni tudi stenčasi ostalih rajonov.*

Ti so torej prišli h končni oceni in so bili včeraj in predvčerajšnjim razstavljeni v dvorani kulturnega krožka tiskarjev v ul. Trento št. 2. Komisija je nagradila najboljše stenčase STO-ja v naslednjem vrstnem redu:

1. Ladjedelnica Sv. Marka, 2. Tržaški arzenal, 3. nagrado si delita kulturni krožek Cebulec in pivovarna Dreher.

Pohvaljeni so bili tudi stenčasi od Sv. Vida in Sv. Justa, Preradov iz Kopra, okrajni iz Ajdovščine, kulturnega krožka Marušič, SIAU-je pri Sv. Ivanu, dalje V. terenskega odbora in svetoivanskih pionirjev.

Pogled na razstavne stene dvorane je barvit, kakor so barviti in živi tudi stenčasi, ki obravnavajo najvažnejša vprašanja in borbo iz svojega okoliša, kjer so nastali. Na najvernejši način prikazujejo življenje in probleme v tovarnah, na vasi, v okraju, v kulturnih krožkih, v uradih itd. saj so jih pisali ljudje, ki v tem okolišu živijo. Naj navedemo samo stenčas delavcev iz Sv. Marka, kjer je poleg političnih, sindikalnih, gospodarskih in satiričnih člankov tudi slika požiga Narodnega doma v Trstu, s katero hočejo italijanski antifašisti poudariti svojo solidarnost v borbi slovenskega ljudstva na kulturnem polju.

Vsakomur, ki si razstave ni ogledal, je lahko žal, kajti tu je slovensko in italijansko antifašistično ljudstvo v preprosti in lepi obliki pokazalo svojo visoko politično in kulturno zrelost.

Čitatelji «PRIMORSKEGA DNEVNIKA!» Dopisujte v svoj edini dnevni list!

Razprava proti Richardsonu

Skrivnostna skrinja

Včerajšnja razprava proti majorju Richardsonu je bila tako pusta in dolgočasna, kakršno je bilo tudi vreme. V sobi je bil polmrak in vsem se je nekako dremalo. Ko se je zmračilo, so prižgali luči, ki so bile tako medle, da sodniki niso mogli niti dobro brati svojih zapiskov.

Razprava bi se morala začeti ob dveh popoldne, toda sodniki so prišli šele ob treh. Ko so prišli, smo jih našteli samo 8, čeprav so majorja Haupta nadomestili s podpolk. Rawlsom. Manjkal je namreč podpolkovnik Goodwin, čeprav je zadnjič sodišče ovrglo ugovor zagovornika, da ne more soditi, ker je že bral časopise. Sedaj je bil izključen od sojenja iz drugega razloga, namreč zato, ker ni bil po godu majorju Richardonu. Po ameriškem pravu namreč obtoženec lahko zahteva odstranitev enega sodnika, če mu ta ni simpatičen.

Branilec Berger je bil s tem sodnim zborom zadovoljen in ni ugovarjal več proti nobenemu sodniku. Nato so vsi sodniki prisegli javnemu tožilcu, da bodo pravično in nepristransko sodili, javni tožilec pa je prisegel predsedniku sodišča, da bo pravično zastopal obtožbo.

Nato je javni tožilec ponovno prebral obtožnico in vprašal majorja Richardsona, če se čuti krivega. Ta je odgovoril, da ni kriv, kar mu obtožnica očita. Zatem je nastalo dolgo razpravljanje med javnim tožilcem in branilcem Javni tožilec je namreč dejal, da je težko določiti, komu je prav za prav major Richardson služil: ali je Amerikancem, ali Angležem ali Italijanom. Če bi vprašali naše vojne oškodovance, ki gotovo odgovorili, da ni služil njihovim interesom, ampak interesom delodajalcev. Javni tožilec pa je zagovornikom dokazal, da je major Richardson neposredno odgovoren ameriški vojski, ki ga je imenovala v upravo ZVU.

Nato je nastopil kot priča kap. Chamberlain, s katerim so razpravljali o pomenu besede pogodba. Priča inž. Coassini je pojasnil postopek, ki dovede do sklenitve pogodbe. Njegovo pričanje ni hotelo nikoli prenehati, ker so ga spraševali razne potankosti. Med tem so za kratek trenutek prekinili razpravo, da so na lestenec privili dve močnejši žarnici.

Nato je nastopil kot priča šef urada za javna dela podpolkov. Keef. Dejal je, da daje ta urad ukaze Genio civile in da ima moč razveljavljati pogodbe. To pa dokazuje, da je lahko major Richardson sprejemal darove, ker so se podjetniki bali, da ne bi že sklenjenih pogodb razveljavljal.

Kot zadnja priča je nastopil znani polkovnik Pagnotta. Pričal je o preiskavi v uradu za javna dela in pripovedoval o skrinji, ki so jo našli v kopalnici majorja Richardsona in v kateri je bil znan zabojček. V tem zabojčku, v katerem je že bilo mnogo govora na razpravah javnih del, je bila tuja valuta in ura. Glede skrinje je nastalo med tožilcem in branilcem Bergerjem zopet dolgo razpravljanje, ker skrinja ni bila v obtožnici omenjena.

Razprava je bila nato odgodena na danes ob 9. uri zjutraj.

Obsodbe proti tovarišem iz ladjedelnic potrjena

Sodni oddelek zavezniških sil na Sredozemlju je odbil prizive, ki so jih vložili obsojeni tovariši iz ladjedelnic Sv. Marka proti razsodbi, ki jo je izreklo tukajšnje višje zavezniško sodišče 17. oktobra t. l. Samo glede Manetta še ni odgovora, ker še niso preučili priziva. Sklep sodnega oddelka ugotavlja, da je sodba pravilna in da so obsodbe za take primere v zakonitih mejah.

Pred časom je tukajšnje višje zavezniško sodišče obsodilo fašističnega pobalina Famo, ki je sodeloval pri bombnem napadu na kulturni krožek v ulici Sv. Vida na 3 leta poboljševalnice. Vloženemu prizivu so takoj ugodili in izprijenca takoj izpustili na svobodo. Ravno tako je letos sodni oddelek zavezniških sil znižal kazen nekemu tihotapcu policaju in ostale njegove prijatelje oprostilo. Poudariti moramo, da so v obeh primerih obstojali dokazi za krivdo. Največja obtožba proti tovarišem iz ladjedelnic je bila klofuta, ki jo je dal Luca nekemu stavkokazu. Proti Turkoviču pa sploh ni bilo dokazov za njegovo krivdo. V obeh primerih sta bili dve različni meri. Za bombo oprostitev, za klofuto eno leto. Jasno je, da bo ta odločitev le še bolj opogumila fašistične kriminalce pri njihovih dejanjih.

Kaj dela na pošti

zavezniški komisar major Hayward

Po 15. septembru z uveljavitvijo milovne pogodbe je tržaška poštna direkcija ločena od one v Rimu. Vendar pa je že delj časa na tržaški glavni pošti neki inspektor, ki ga je poslalo ravnateljstvo iz Rima. Kaj dela, ne vemo. Poleg tega pa so še vedno v službi esuli na škodo domačinov, dasi je pokrajinski ravnatelj pošte objavil 6. 10. t. l. v časopisu, da bodo te esule, nameščene sedaj na pošti, odposlali v Italijo, je bivši puljski poštni ravnatelj še vedno tu. Tudi ne drži izgovor poštnega ravnatelja, ki trdi, da primanjkuje izšolanih uradnikov. Dejstvo je namreč, da so na pošti taki uradniki, ki imajo vsaj toliko ali pa še več strokovne sposobnosti, kakor glavni ravnatelj ali pa inšpektor Maturo, ki bi tudi moral biti premeščen.

Želimo odgovora merodajnih oblasti na zgoraj navedena dejstva, kajti medtem ko vlada v Trstu brezposelnost, se po tržaški pošti sprehajajo esuli, ki odjedajo kruh Tržačanom in s svojim šovinizmom izzivajo naše uradništvo, med katerimi je mnogo Slovencev, ki se zaradi teh razmer, ki sedaj vladajo na pošti, niti ne upajo med seboj pogovarjati v slovenščini.

Zopet dva obtoženca oproščena

Danes sodba

Tudi včeraj je sodno dvorano napolnilo precej ljudi, ki so radovedno pričakovali govor tožilca Marcuccija in pravdorek predsednika sodišča. Namesto ob 10.30, kot je bilo napovedano, se je sodni zbor prikazal šele okrog 11. ure. Takoj je tožilec povzel besedo in v svojem enournem govoru izpodbijal vse argumente, s katerimi je hotela obramba izpodbijati obtožnico. Najprvo se je kap. Marcucci ustavil pri zadevi obtoženca Mazzacurattija. Ta človek je imel najmanj 10 pogovorov z znanim korupcionistom Riccijem, kar dovolj jasno pove, da sta ta dva morala imeti poslovne opravke. Kaj bi se sicer premožni podjetnik sestajal z navadnim tolmačem! Prav tako je vadnim, da je obtoženec dal Squireu 800.000 lir, ki sta si jih major in njegova tajnica Huebnerjeva med seboj razdelila. Obtoženec sam je tudi priznal, da je bivšemu majorju Squireu po nekem telefonskem razgovoru dal 100.000 lir, ker mu je ta izposloval derekvirirana nekega plavajočega žerjava. Tu je tožilec pobijal tezo odvetnika De Marsica, ki je trdil, da je teh 100.000 lir dal obtoženec majorju šele potem, ko so mu plavajoči žerjav derekvirirali. Popolnoma umestno je tožilec vprašal, ali naj bi obtoženec dal 100.000 lir samo za oni telefonski razgovor. Samo zaradi 1.200.000 lir, ki ga je obtoženec baje dal Ricciju za dodelitev izsuševalnih del v Zavljah, so dokazi protislovni. Za obtoženca Lanarija so dokazi, da je dajal 5% dobička dodeljenih del podkupljivim uradnikom. Za Schwarza je prav tako dokazano, da je dajal Strukljevi dragulje, 250.000 lir in druge darove. Tudi za Serenija in Braitnerja je tožilec dokazal, da sta podkupovala uradništvo. Lionettija pa, ki je izjavil, da je zaradi tega dajal denar in darove, ker je bilo treba mazati ojnice, je dr. Marcucci opozoril, da bo to pač vzrok, da so dajali, ne pa le opravičilo, s katerim skuša obtoženec opravičiti svoja dejanja. Skratka, pri vseh obtožbah se je tožilec sklicoval na izjave korumpiranih uradnikov, ki so na sodni razpravi, kateri je predsedoval major Bayliss, priznali, da so jim ti obtoženi podjetniki dajali denar.

Sodišče je razpravo odgodilo za četrt ure. Medtem se je prikazala na sodišču tudi gdč. Lenassijeva, ki je bila na prejšnji razpravi proti korumpiranim uradnikom obtožena pasivne korupcije, toda sodišče jo je tedaj zaradi njenega jokanja in tarnanja oprostilo, češ da je bila k temu prisiljena, ker je morala preživljati s delom svojo mater in brezposelnega očeta. Včeraj na razpravi pa njena elegantna zunanjost ni mogla potrditi njenega tarnanja o bedi.

Po odmoru je predsednik izrekel svoj pravdorek. Spoznani za krive so bili: Breitner, Schwarz, Sereni in Lionetti. Po kratkem analiziranju obtožnice, je predsednik prišel do zaključka, da obtožbi proti Massacurattiju in Lanariju nista dokazane zaradi pomanjkanja dokazov, ali pa ker dejanje ni kaznivo. Zaradi tega ju je popolnoma oprostil. Ker je bila ura kasna in ker so odvetniki zaprosili, da bi lahko v miru pokosili in se pripravili za zadnje govore za omilitev obsodbe, je predsednik razpravo odgodil na danes zjutraj ob pol 10 uri, ko bo izrečna tudi sodba.

Z britvijo se je zaklal

V četrtek zjutraj je vaščane v Lokvi pretresla novica, da si je Obersnel Ivan, posestnik in mesar, vzel življenje. Obersnel, ki je bil sicer miren in dober človek, je menda za trenutek izgubil svojo uravnovešenost. Z britvijo si je prerezal vrat. Ko so pritekli domači in sosedje na pomoč, so ga našli že mrtvega. Doslej še nismo mogli zvedeti, kaj je privedlo Obersnela do tega obupnega koraka.

Nov način kraje kamionov

Pred nekaj dnevi so tatovi v Trstu organizirali poseben način pridobivanja tujih kamionov. 10. t. m. je prišel na stanovanje k Viljemu Siega neznan človek in se z njim dogovoril, da mu bo Siega s svojim kamionom prepeljal neko količino vina iz Trbiža v Trst. Ko sta se domenila glede cene in drugih podrobnosti, je neznanec dal na račun vožnje 5000 lir in Siega je obljubil, da se bodo dobili s kamionom naslednje jutro v Tržiču. Ko je prišel naslednje jutro ob določeni uri njegov kamion v Tržič, je šofer našel na dogovorjenem mestu neznanca od prejšnjega dne in še enega njegovega tovariša. Vsi skupaj so se odpeljali v Treviso.

Šofer je moral v Trevisu urediti nekatere formalnosti pri mestni policiji in je ta čas pustil neznanca sama s kamionom. Ko se je vrnil, ni našel več neznancev, ki sta odpeljala s seboj tudi Siegov kamion.

Napad na Poljaka

Ko je šel v petek zvečer okrog 22. ure 24-letni Poljak Jožef Sozanski, ki stanuje v Konkonelski ul. 15, po glavni cesti na Opčinah, sta ga v bližini amerikanske oficirske menze napadla dva neznanca. Eden od njih ga je udaril z boksarjem po čelu in mu prizadejal precejšnjo rano. Neznanca sta nato pobegnila in ker je bilo temno, ju Sozanski ni mogel prepoznati. Policija vodi preiskavo.

Zgodnji gostje

V četrtek zjutraj, ko so okrog 6. ure odhajali delavci v Rojanu na delo, so videli v gostilni «Pri dvanajstih murvah» v ul. Moreri 34 luč. Ker ob tej zgodnji uri gostilna ni bila nikoli odprta, so obvestili gostilničarja Škerlavaja Jožefa. Ta je takoj šel pogledat in našel odprta vrata in odtrgano ključavnico, kar je pomenilo, da so prišli na obiske zgodnji gostje, ki so poleg tega odnesli več kosov obleke, nekaj kave, sladkorja, marmelade, salame, sira in 2000 lir. Škerlavaj ima preko 25.000 lir škode.

Kaznovani zbiralci starega železa

Policija je v pristanišču ustavila 28-letnega potapljača Persoglia Armanda, ki je s svojo motorno barko lovil na dnu morja staro železo in patrone. Zaplenili so mu 15 kg patronov za puško.

Tudi 57-letni Kodermac Mario je nabiral železo v morju, ne da bi imel za to kakšno pooblastilo. Oba zbiralca vojnih ostankov bosta morala plačati denarno kazen.

Tudi Trebenci so potrebni prometne zveze s Trstom

V nedeljski številki Primorskega dnevnika smo čitali članek, v katerem vasi Lonjer, Bazovica, Padriče in Gropada omenjajo potrebo prevoznega sredstva, ki naj bi olajšalo delavcem in vaščanom pot iz teh vasi dolgo pot, ki jo morajo napraviti dnevno v mesto in nazaj. Do tu vse redu. Pač pa je nas Trebence malo razočaralo, da nas sosedne vasi kar na lepem črtajo iz zemljevida STO-ja ter je v omenjenem članku niti ne omenijo. Kdo je bolj potreben prevoznega sredstva kot naša vas? Do openskega tramvaja je tričetrt ure hoda. Pot pa, ki pelje čez hrib v mesto, je bolj podobna kolovozu na Nanos, kot pa glavni cesti proti mestu. Zaradi tega predlagamo prizadetim vasem, da bi se pri oblasteh skupno zanimali za to važno in koristno stvar. Po našem mnenju bi bila najbolj prikladna za redno avtomobilsko zvezo večine teh vasi z mestom nova avtomobilska cesta, ki je speljana skoro do Opčin.

Trebenci

Predsedstvo conskega sveta javlja

da ni pristojno za stanovanjska posredovanja. Zaradi tega predsestvo teh prošenj ne bo upoštevalo.

Sporočilo poštne uprave

15. t. m. se je upostavila medmestna in mednarodna nočna telefonska služba.

Sprejemanje pogovorov bo v sedanjem uradu z vhodom skozi glavna vrata poštne palače.

Istočasno bodo v istem uradu od 21. do 8. ure sprejemali telegrame.

KOLEDAR

Sobota 15. novembra
Leopold, Jerica
Sonce vzhaja ob 7.06, zahaja ob 16.30. Dolžina dneva 9.24.

Jutri 16. novembra
Edmont, Večerin

Spominski dnevi

1943 je minerski vod «Grintovec» uničil tovorni vlak pri St. Joštu.

Zima ima mrzle prste

Preskrba

Sepral sporoča, da bo z nedeljo naprodaj zopet črn kruh. Z današnjim dnem se začne razdeljevanje 400 gr masla na osebo za skupino od 0 do 19 let na odrezek I. — olje. Konec razdeljevanja 30. t. m., cena 850 lir.

Z današnjim dnem se konča razdeljevanje sledečih živil: olivno olje na nakaznice AVIS; mast za vse podeželske in mestne potrošnike; bela moka za vse podeželske in mestne potrošnike; bele testenine za delavce, zaposlene pri zaveznški vojski, ki imajo nakaznice s pečatom za mesec oktober.

Zapadli odrezki se ne bodo upoštevali.

SIAU III. rajon

V ponedeljek 17. t. m. ob 19. uri se bo vršila v prosvetnem društvu Tomažič rajonska konferenca.

Na to konferenco so vabljeni vsi člani rajonskega ter sektorskega odbora in tajništva terena. Ker se bodo obravnavali važni problemi, prosimo za točnost.

Prosvetno društvo «S. Čermelj»

V nedeljo ob 9. uri se bo vršil v krožku prvi pionirski sestanek. Udeležite se ga polnoštevilno.

Rojstva, smrti in poroke

Dne 14. t. m. se je rodilo 3 otrok, umrlo je 7 ljudi, porok pa je bilo 8.

CERKVENE POROKE: mizar Josip Vanin in zasebnica Marija Koren vd. Dujmovič, električar Enea Lucci in zasebnica Anastazija Cozzolino, pomorski kuhar Duilio Bernardis in šivilja Elvira Franza, uradnik Ezio Alberti in zasebnica Angiolina Maffi, mornar Angelo Mauro in modistka Nerina Degrassi, trgovec Tomaž Cozzolino in zasebnica Ana Olivo, železničar Paolo Duco in uradnica Vittorina Grio, strojnik Franc Pisanelli in šivilja Zofija Buda vd. Bartolucci.

UMRLI so: 60-letna Marija Braidotti por. Brajda, 62-letni Ivan Borghi, 38-letni Ernest Jugovan, 4-letni Aldo Bellini, 68-letni Ivan Zecchini, 81-letna Ortensio Pignon vd. Polli, 62-letna Ottilia Zenfagnin por. Torinelli.

Enotni sindikati

Mladinski odbor Enotnih sindikatov. Člane mladinskega odbora vabimo, da se oglase danes 15. t. m. ob 17.30 na sedežu v ul. Monfort 3.

Tovarniška prodajalna Enotnih sindikatov v ul. Zonta 2 javlja, da je pravkar dospela pošiljka obutve Varese za ženske, trenč za moške, blago za obleke in plašče za ženske in moške ter hlače, kakor tudi kompletne obleke za moške.

Vse tovariše in tovarišice, ki se udeležujejo stalnih tedenskih sindikalnih sej, vabimo, da se udeleže iste, ki bo danes 15. t. m. ob 19.30 na sedežu v ulica Imbriani 5.

Radijski sporedi

v soboto 15. novembra

TRST II (m 238.6/Kc 1260)

11.30. Dopoldanski koncert. 12.00. Ljudje in nazori. 12.15. Pesmi slovanskih narodov. 12.45. Napoved časa in poročila. 13.00. Slovenske in ruske partizanske pesmi. 13.20. Lahka glasba. 13.50. Zdravniška oddaja. 14.00. Pestra glasba. 14.15. Pregled tiska. 14.30. Zaključek. 17.30. Popoldanski koncert. 18.00. Pregled športnih in kulturnih prireditev. 18.15. Glasbena fantazija. 18.45. Kulturne zanimivosti. 19.00. Vesele melodije. 19.15. Komorna glasba klasičnih skladateljev. 19.45. Napoved časa in poročila. 20.00. Pevski duet — Lidija Volpi in Lonice Trobec. 20.15. Lahka glasba. 20.45. Tehnika in gospodarstvo. 21.00. Smetana: «Prodana nevesta», opera v treh dejanjih. 23.15. Napoved časa in poročila. 23.30. Kaj vam nudi jutrišnji spored. 23.35. Polnočna glasba. 24.00. Konec oddaje.

KINO

KINO OB MORJU. 15.30: «Nesrečneži».

ROSSETTI. 15.15: «Gospa Miniver», Gree Garson in W. Pigeon.

FENICE. 15.30: «Nocoj in vsako noč». Barvni film. R. Hayworth.

FILODRAMMATICO. 15.30: «Most v Waterloou», V. Leigh in R. Taylor.

GARIBALDI. 15.30: «Srebrne dvalke». Belita.

CENTRALE. 15.00: «Vražja gondola», E. Spalla.

IDEALE. 15.30: «40 tisoč jezdecev», G. Taylor in B. Briant.

MASSIMO. 15.30: «Ubežnik je trkal na vrata», J. Arthur, G. Grant in R. Colman.

RADIO. 15.30: «Pekel v puščavi», Gene Tierney in Georg Sanders.

ARMONIA. 15.30: «Ljubezen na poskus», C. Boyer, M. Sullivan.

MARCONI. 15.30: «Odkar si odšla», C. Colbert, S. Temple.

BELVEDERE. 15.30: «Junaški otočani».

KINO V NABREŽINI. Sobota, nedelja in ponedeljek: «Usodnost».

Odg. urednik DUSAN HRESCAK
Tisk Stabilimento Tip. Triestino

Kamion zdrknil v prepad

Predsinočnjim je vozil 25-letni šofer Kristjan Remec kamion tehnične baze za istrska cestna dela proti Kopru. Megla je bila zelo nizka in zato mu luči niso mogle osvetljevati ceste pred kamionom. Na nekem ovinku je pri obračanju nenadoma začutil, da so prednja kolesa zavozila v praznino. Kamion se je prekucnil po strmem bregu in končal v prepadu okrog 80 m globoko pod cesto.

Na srečo je bilo v bližini nekaj kmetov, ki so videli nesrečo in prihiteli šoferju na pomoč. Odnesli so ga v koprsko bolnico, od koder so ga potem prepeljali z avtom Rdečega križa v glavno bolnico v Trstu. Zdravniki so ugotovili, da ima Remec zlomljenih več reber in je njegovo zdravstveno stanje resno ter mu bodo težko rešili življenje.

MALI OGLASI

MODERNO KUHINJSKO POHIŠTVO, masivno izdelano, prodam. Redka prilika. Trst, ul. Ceretto 16 desno, Barkovlje.

MLADINA Z OPČIN bo podarila v nedeljo ob 15. uri domačim partizanom zastavo.

SLEDI KULTURNA PRIREDITEV IN PROSTA ZABAVA

Čisti dobiček gre za postavitev spomenika padlim partizanom z Opčin.

ZAHVALA

Ob izgubi našega ljubljenega soproga, očeta, sina in strica

ANTONA RAŽMA

po domače PAKELC-a,

se prisrčno zahvaljujemo tov. Bidovcu, tov. Preslu, pevcem, godbi, darovalcem cvetja in vsem, ki so spremili našega dragega pokojnika na zadnji poti.

Žalujoča družina RAŽEM-PAKELC in ostalo sorodstvo.

Popravljamo neljubo pomoto: V osmrtnici pok. RAŽMA je bila pomotoma izpuščena hčerka ZORKA.

DEŽNI PLAŠČI
OBLEKE, HLAČE, PLAŠČI
V VELIKI IZBIRI PO NAJUGODNEJŠIH CENAH V
MAGAZZINI DEL CORSO
TRST
CORSO 1 - PIAZZA DELLA BORSA (Galleria A. Protti)

FIZKULTURA

Spored šestega dneva nogometnega prvenstva STO

Prvenstvo STO-ja

Na štadionu: ob 13. Kostalunga-Ponziana; ob 14.30 Sv. Ana-Magdalena. Igrišče Kolonje: ob 10. Rojan-Pristaniščniki; ob 13. Dreher-Ižola; ob 14.30 Montebello-Aurora. V Nabrežini: ob 14.30 Nabrežina-Milje. V Piranu: ob 14.30 Piran-Škedenj. V Umagu: ob 14.30 Umag-Strojna tovarna.

Okrožno nogometno prvenstvo

Na Kolonji: ob 8.15 Tiskarji-Kolonja. Igrišče na Opčinah: ob 9. Primorje P. - Proletar; ob 10.30 Škorkija-Vesna; ob 13.30 Lj. Sv. Vid-Bolniška blagajna.

Čas in igrišča tekem Sv. Marko-Zol, Greta-Arzenal ter OMMSA - Aquila pa bodo naknadno objavljeni.

Prvenstvo istrskega okrožja

V Ankaranu ob 14.30 Rdeča zvezda-Novi grad; v Fiorini ob 14.30 Fiorentia-Zaščita; v Brtonilji ob 14.30 Brtonilja-Meduza; v Kopru ob 12.30 Partizan-Petrovja, ob 14.30 Aurora B-Umag B; v Ižoli ob 14.30 Ižola B-Olimpia.

Tek mladine

Ob priliki ustanovnega kongresa ZAM za STO bodo tovarniški in rajonski odbori organizirali v nedeljo 16. t. m. tekme v teku po rajonskih ulicah za moško in žensko kategorijo.

Tekme bodo v sledečih rajonih: Sv. Jakob — Sv. Ana — Sv. Ivan — Rojan — Milje — Opčine — Nabrežina.

V predelu Sv. Andreja bodo tekli Strojna tovarna, Sv. Marko in Arzenal. Tekme se bodo začele po vseh rajonih točno ob 10. uri. Vsa mladina je vabljena, da se teh tekem udeleži.

Tek okoli Sv. Ivana

V nedeljo 16. t. m. bo priredil II. rajon ZAM tek okoli Sv. Ivana za moško in žensko skupino. Prvih deset plasiranih se bo udeležilo finalne tekme ob otvoritvenem dnevu ustanovnega kongresa ZAM za STO. Vpisovanje se vrši dnevno na sedežu, Korzo 19.

ZDTV — nogometna sekcija sporoča

Verificirajo se sledeče tekme nogometnega prvenstva STO-ja z dne 9. t. m.: Rojan-Nabrežina 3:2; Montebello-Milje 3:1; Strojna tovarna-Piran 1:0; Ponziana-Pristaniščniki 6:1; Sv. Ana-Kostalunga 2:1; Magdalena-Umag 3:0; Škedenj